Вибір англійської після здобуття незалежності

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Чотири офіційні мови та одна національна

Правова основа мовного устрою Сінгапуру склалася в три етапи. 1955 року Законодавчі збори надали офіційний статус англійській, мандаринській, малайській і тамільській мовам. Після здобуття внутрішнього самоврядування 1959 року національною мовою визнали малайську, що відповідало плану об'єднання з Малайєю. Після відокремлення 1965 року чотири мови підтвердили як офіційні.[1] Політичні події тих років описано в частині C, розділі II.

Результат закріплено в статті 153A Конституції. Згідно з її першою частиною, малайська, мандаринська, тамільська та англійська «є 4 офіційними мовами в Сінгапурі». Згідно з другою, національною мовою «є малайська мова, і вона використовує латинську графіку». Застереження додає, що нікому не можна забороняти чи перешкоджати

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

використовувати, викладати або вивчати будь-яку іншу мову. Воно також зберігає за урядом право підтримувати використання й вивчення мов інших громад.[2] Крім того, стаття 152(2) зобов'язує уряд захищати й підтримувати інтереси малайців, корінного народу Сінгапуру, зокрема їхню мову.[3]

Отже, Конституція не надає англійській особливого рангу серед чотирьох офіційних мов. Статус англійської як робочої мови спирається на практику, на систему освіти та на невелику кількість правил для окремих інституцій. Цим Сінгапур відрізняється від Гонконгу, чий Основний закон прямо передбачає, що англійську можна використовувати як офіційну мову поряд із китайською. До цього порівняння ми повернемося наприкінці розділу.

Поширена помилка

Часто вважають, що англійська — національна мова Сінгапуру. Насправді відповідно до статті 153A(2) Конституції національною мовою є малайська, і вона зберігає свої символічні функції: національний гімн *Majulah Singapura* співають малайською, нею ж віддають військові команди.[4] Англійська — одна з чотирьох офіційних мов рівного конституційного рангу. Її панування як мови державного управління, права та бізнесу — результат політики й практики від 1960-х років, без жодного конституційного пріоритету.

Чому англійська

Лідери Партії народної дії (PAP), що керували Сінгапуром з 1959 року, самі здебільшого здобули англійську освіту. Лі Куан Ю зростав у родині, де першою мовою була англійська.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Мандаринську він почав вивчати лише 1955 року, у 32 роки, коли суперник у тогорічній виборчій кампанії скористався тим, що Лі не міг розмовляти китайською.[5] Проте вибір англійської був політичним рішенням, яке мало кілька причин, і уряд упродовж наступних десятиліть багато разів їх називав.

Перша причина — нейтральність. Мова однієї громади дала б цій громаді перевагу в освіті, працевлаштуванні та громадському житті. Мандаринська сприяла б китайській більшості й насторожила б малайську та індійську меншини, а також сусідні держави. Малайська, національна мова, у самому Сінгапурі була мовою меншини. Англійська не належала жодній із трьох основних громад і тому ставила їх, принаймні в принципі, у рівні умови. Друга причина — економічна. Англійською говорили британські, американські та європейські фірми, чиї інвестиції прагнула залучити Рада економічного розвитку (EDB), як показано в частині C, розділі III. Крім того, це була мова науки, технологій і міжнародної торгівлі. Третя причина — доступ до світу. Малій державі без гінтерланду потрібна була мова, яка поєднала б її з ринками, інституціями та знаннями за межами регіону.[6]

Кожна з цих причин стосується й фінансового центру. Іноземні банки могли наймати місцевий персонал, який писав і говорив мовою їхніх головних офісів. Ринок азійського долара, створений 1968 року і розглянутий у частині C, розділі IV, міг працювати англійською з тими самими документами, що й лондонський ринок євродоларів. Управління грошово-кредитного регулювання Сінгапуру (MAS), засноване 1971 року і розглянуте в частині C, розділі V, могло набирати урядовців, які читали звіти Банку міжнародних розрахунків і Міжнародного валютного фонду без перекладу.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Від чотирьох потоків до єдиної національної системи

Вибір англійської втілювали через школи понад двадцять років. 1966 року уряд зробив двомовність принципом освіти: кожен учень вивчав англійську та другу мову, якою для більшості учнів була офіційна мова їхньої громади.[7] Батьки й надалі могли вільно обирати мовний потік школи для своїх дітей. Дедалі частіше вони обирали англійську, бо бачили, де є робота. Від початку 1960-х до кінця 1970-х років частка учнів в англомовних школах зросла приблизно з 50 до 90 %, а китайські, малайські й тамільські школи втрачали учнів, і кілька з них закрилися.[8]

Ця політика мала ціну, яку задокументував сам уряд. Огляд, проведений 1978 року під керівництвом Го Кенг Сві, встановив, що політика двомовності була «не повсюдно ефективною». Мінімального рівня володіння двома мовами досягали менш як 40 % учнів, а достатньо володіли англійською лише 11 % призовників до збройних сил.[9] Багато дітей походили з родин, де не говорили ні англійською, ні мандаринською. Їх навчали двома мовами, обидві з яких були для них чужими. Звіт Го спричинив розподіл учнів на потоки за здібностями та систематичніше викладання мов. Кампанія «Говоріть мандаринською» (Speak Mandarin Campaign), яку Лі Куан Ю започаткував 7 вересня 1979 року і яку розглянуто в частині J, розділі II, була спрямована на другу половину проблеми.[10]

Доля Університету Наньян поклала край вищій освіті китайською мовою. У 1970-х роках Лі Куан Ю наполягав, щоб університет перейшов на англійську мову навчання протягом п’яти років. Після того як у квітні 1980 року підтвердили його злиття із Сінгапурським університетом, у серпні 1980 року

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

постав новий Національний університет Сінгапуру.[11] Для багатьох сінгапурців із китайською освітою закриття Наньта (Nantah), як називали університет, досі лишається болісним спогадом. Воно показало, що вибір англійської мав культурну ціну.

Процес завершився 1987 року, коли англійську офіційно визначили першою мовою системи освіти. Решту шкіл із національними мовами навчання включили до єдиної Національної системи освіти, в якій англійська є мовою навчання з усіх предметів, крім рідних мов.[12] Відтоді кожна дитина, яка проходить сінгапурську школу, навчається англійською від початкової школи до університету. Покоління, що пішло до початкової школи в 1980-х роках, нині обіймає чимало керівних посад у банках, юридичних фірмах і регуляторах фінансового центру.

Англійська в парламенті та судах

Дві інституції показують, як конституційна рівність чотирьох офіційних мов співіснує з практичним пріоритетом англійської. Перша — парламент. Стаття 53 Конституції передбачає, що, «доки законодавчий орган не встановить іншого, усі дебати та обговорення в парламенті ведуться малайською, англійською, мандаринською або тамільською».[13] Регламент парламенту (Standing Orders) повторює це правило. Депутат може виступати будь-якою з чотирьох мов і поєднувати їх в одній промові.[14] Тож депутати можуть звертатися до палати рідною мовою. Дебати про політику двомовності чи про справи малайської громади часто містять виступи мандаринською, малайською або тамільською.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Проте механізм парламенту працює англійською. Якщо засоби синхронного перекладу недостатні, спікер може вимагати від депутата, який хоче виступити малайською, мандаринською чи тамільською, надати перекладачеві англійський переклад підготовленої промови.[15] Петицію до парламенту слід складати англійською.[16] Законопроєкти розробляють, обговорюють і ухвалюють англійською, тож закони, опубліковані на Singapore Statutes Online, існують лише англійською мовою.[17] Інвестор, який хоче знати право, має перед собою єдиний автентичний текст і не мусить зіставляти мовні версії, як того вимагають швейцарські федеральні закони.

Друга інституція — судова влада. Суди формулюють своє становище прямо: «Усі судові провадження в Сінгапурі ведуться англійською мовою». Сторони, яким незручно користуватися англійською, можуть скористатися послугами штатних перекладачів суду. Верховний суд пропонує переклад мандаринською, хокк'єнською, теочевською, кантонською, малайською, яванською, бавеанською та тамільською, а Державні суди (State Courts) додають малаялам і урду.[18] Документи іншими мовами подають суду в англійському перекладі. Судові рішення пишуть і публікують англійською, тож сінгапурська судова практика безпосередньо доступна юристам у всьому світі загального права.

Примітки

1. Wikipedia, "Language policy in Singapore" (дата звернення: листопад 2026 р.): офіційний статус англійської, мандаринської, малайської та тамільської від Законодавчих зборів 1955 року (з посиланням на Newman, 1986); малайську визнано національною мовою після здобуття самоврядування 1959

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

року; чотири мови оголошено офіційними Singapore Independence Act 1965 року (з посиланням на Ng, 2017). ↩

2. Constitution of the Republic of Singapore, ст. 153A(1) і (2), текст, опублікований на constituteproject.org (Singapore 1963, rev. 2016), дата звернення: листопад 2026 р. ↩

3. Constitution of the Republic of Singapore, ст. 152(2), текст, опублікований на constituteproject.org (дата звернення: листопад 2026 р.). ↩

4. Про використання малайської для національного гімну *Majulah Singapura* і для стройових команд у Збройних силах Сінгапуру див. National Library Board Singapore, *Singapore Infopedia*, "National anthem". ↩

5. Wikipedia, "Lee Kuan Yew" (дата звернення: листопад 2026 р.): "the family spoke English as its first language"; "Lee first started learning Mandarin in 1955, at the age of 32" (з посиланням на його промову на відкритті 30-ї річниці Speak Mandarin Campaign, 17 березня 2009 р.); суперник від Демократичної партії Lam Thian "capitalised on Lee's inability to converse in Chinese" під час кампанії 1955 року. ↩

6. Про причини вибору англійської див. Lee Kuan Yew, *My Lifelong Challenge: Singapore's Bilingual Journey*, Singapore, Straits Times Press, 2012, і Lee Kuan Yew, *From Third World to First: The Singapore Story 1965–2000*, Singapore, Times Editions, 2000, розділ про мову. ↩

7. Wikipedia, "Education in Singapore" (дата звернення: листопад 2026 р.): "The bilingual policy was first adopted in 1966." Стаття також називає 1960 рік датою ранішого запровадження двомовності в школах; ця розбіжність відображає поступове впровадження політики. ↩

8. Wikipedia, "Languages of Singapore" (дата звернення: листопад 2026 р.): від початку 1960-х до кінця 1970-х років частка учнів у

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

школах із переважно англійською мовою навчання зросла з 50 до 90 %; відвідуваність шкіл із мандаринською, малайською та тамільською мовами навчання знизилася, деякі школи закрилися. ↩

9. Wikipedia, “Language policy in Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.), з посиланням на Goh Keng Swee et al., *Report on the Ministry of Education 1978*, Singapore, 1979: політика двомовності була “not universally effective”; мінімального рівня володіння двома мовами мали менш як 40 % учнів; достатньо володіли англійською лише 11 % призовників до збройних сил. ↩

10. Wikipedia, “Speak Mandarin Campaign” (дата звернення: листопад 2026 р.): кампанію “launched on 7 September 1979 by then Prime Minister Lee Kuan Yew”. ↩

11. Wikipedia, “Nanyang University” (дата звернення: листопад 2026 р.): Lee Kuan Yew “prompted the university to adopt the English language within five years”; “in April 1980, the merger was confirmed”; National University of Singapore Act набрав чинності в серпні 1980 року. Wikipedia, “National University of Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.), подає в тексті 6 серпня 1980 року, а в інфобоксі — 8 серпня 1980 року. ↩

12. Wikipedia, “Education in Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.): англійську “officially designated the first language within the local education system in 1987”; Wikipedia, “Language policy in Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.): “When vernacular schools were closed in 1987, the Ministry of Education implemented the National System of Education” (з посиланням на Mohamed, 2005). ↩

13. Constitution of the Republic of Singapore, ст. 53, цит. у примітці 12 до Standing Orders of the Parliament of Singapore (передрук зі змінами станом на 8 травня 2017 р.), parliament.gov.sg, дата звернення: листопад 2026 р. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

14. Standing Orders of the Parliament of Singapore, SO 47 (“A Member may speak in English, Malay, Mandarin or Tamil as permitted by law”) і SO 48(7) (“A Member may use any or any combination of the four official languages in his speech”). ↩

15. Standing Orders of the Parliament of Singapore, SO 49(1)(a) і (b). ↩

16. Standing Orders of the Parliament of Singapore, SO 18(5)(g): “Every Petition shall be written in the English language.” ↩

17. Про розроблення й публікацію сінгапурського законодавства англійською див. Attorney-General’s Chambers, Singapore Statutes Online (sso.agc.gov.sg), де всі закони та підзаконні акти опубліковано англійською; законодавчого положення, яке приписувало б англійську як мову законодавства, не виявлено. ↩

18. Singapore Courts, “Interpretation services”, judiciary.gov.sg (дата звернення: листопад 2026 р.): “All court proceedings in Singapore are conducted in English”; штатний переклад китайською (мандаринська, хокк’єнська, теочевська, кантонська), малайською, яванською і бавеанською, а також тамільською у Верховному суді та Судах у справах сім’ї, у Державних судах — додатково малаялам і урду. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.